

Redogörelse till riksdagen 2018/19:PN1

Verksamhetsredogörelse för Partibidragsnämnden 2018

Till riksdagen

Enligt 13 § lagen (2013:353) med instruktion för Partibidragsnämnden ska nämnden senast den 22 februari varje år lämna en redogörelse för sin verksamhet under det senaste kalenderåret till riksdagen. Partibidragsnämnden vill därför lämna följande verksamhetsredogörelse.

Stockholm den 31 januari 2019

För Partibidragsnämnden

Gunnel Wennberg

Feryal Mentés

Nämndens uppgifter

Nämnden har till uppgift att pröva frågor om stöd enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier och lagen (2010:473) om statligt stöd till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer.

Nämndens organisation

Grundläggande bestämmelser om nämndens verksamhet och organisation finns i lagen med instruktion för Partibidragsnämnden och i arbetsordningen.

Nämnden har en ordförande och två övriga ledamöter som utses av riksdagsstyrelsen för en tid av sex år. Nämnden har också en sekreterare, som utses av nämnden. Nämnden består av f.d. hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, som är ordförande, samt av justitieråden Gudmund Toijer och Mari Andersson. Samtliga förordnanden gäller till och med den 31 mars 2020. Nämndens sekreterare är sedan den 1 oktober 2012 rådmannen Feryal Mentés, som avslutar sitt uppdrag som sekreterare den 1 februari 2019 och då efterträds av Rebecca Heinemann, som är föredragande i riksdagens civilutskott.

Den 21 december 2018 beslutade Partibidragsnämnden per capsulam om en höjning av sekreterarens arvode från och med den 1 januari 2019.

Sammanträden

Nämnden har under året haft två sammanträden.

Nämnden brukar sammanträda under hösten för att fastställa de ansökningsblanketter som ska skickas ut till de politiska partier och kvinnoorganisationer som kan komma i fråga för stöd. Vid ett sammanträde senare under hösten fattar nämnden beslut om stödet.

I år hade nämnden sitt sammanträde för att fastställa blanketterna den 17 september 2018, och beslutssammanträdet ägde rum den 5 november 2018.

Beslut om statligt stöd

Ansökningar om stöd enligt lagen om statligt stöd till politiska partier för tiden den 15 oktober 2018–14 oktober 2019 kom in från samtliga riksdagspartier och Feministiskt initiativ. Efter en lagändring gäller inte längre skyldigheten för partierna eller de som för partierna efter personval utsetts till ledamöter eller ersättare för ledamöter av riksdagen eller Europaparlamentet, att försäkra att de inte har tagit emot något anonymt bidrag i den mening som avsågs i lagen (2014:105) om insyn i finansiering av partier. Någon sådan försäkran har därför inte lämnats in.

Stödformerna är partistöd och kanslistöd. Partistödet lämnas som mandatbidrag. För verksamhetsåret uppgick varje mandatbidrag till 318 257 kronor, vilket var en sänkning i förhållande till tidigare gällande belopp på 333 300

kronor. Denna sänkning hade skett genom en lagändring som trädde i kraft den 15 oktober 2018 (se SFS 2018:1405). Sänkningen medförde att det totala partistöd som nämnden beslutade om minskade med 5 165 365 kronor jämfört med föregående period. Stödet uppgick då till 172 130 700 kronor, att jämföra med 166 965 335 kronor för den aktuella perioden.

Kanslistödet betalas ut som grundstöd och tilläggsstöd. Tilläggsstödet för varje vunnet mandat är lägre för ett parti som är företrätt i regeringen än för ett parti som inte ingår i regeringen (8 § lagen om statligt stöd till politiska partier). Mot bakgrund av att regeringsbildandet efter det senaste riksdagsvalet drog ut på tiden gav den angivna bestämmelsen upphov till utrymme för olika tolkningar. Partibidragsnämnden, som har att meddela sitt beslut inom en viss tidsfrist, gjorde bedömningen att utgångspunkten för nämndens beslut om tilläggsstöd skulle vara de partier som vid tiden för nämndens beslut var företrädare i övergångsregeringen.

Ansökningar om stöd enligt lagen om statligt stöd till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer för 2019 kom in från samtliga riksdagspartiers kvinnoorganisationer. De medel som anslogs åt kvinnoorganisationerna uppgick till 15 miljoner kronor.

Partibidragsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 5 november 2018 att bevilja stöd enligt följande:

Statligt stöd till politiska partier	
Sveriges socialdemokratiska arbetareparti	42 764 727
Moderata samlingspartiet	33 601 274
Sverigedemokraterna	23 540 907
Centerpartiet	14 194 668
Vänsterpartiet	13 485 254
Kristdemokraterna	11 748 169
Liberalerna	12 336 083
Miljöpartiet de gröna	13 702 968
Feministiskt initiativ	1 591 285
Totalt	166 965 335

Statligt stöd till riksdagspartiernas kvinnoorganisationer	
Sveriges socialdemokratiska kvinnoförbund	2 965 250
Moderata samlingspartiet	2 385 050
Sverigedemokraternas kvinnoförbund	2 230 330
Centerkvinnorna	1 630 790
Vänsterpartiet	1 572 770
Kristdemokratiska kvinnoförbundet	1 456 730
Liberala kvinnor	1 418 050
Miljöpartiet de gröna	1 340 690
Totalt	14 999 660

Riksdagsförvaltningens kanslistöd till Partibidragsnämnden

Enligt 1 § tredje stycket lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen ska förvaltningen biträda bl.a. Partibidragsnämnden i vissa avseenden. Enligt 2 § 5 och 7–8 ska förvaltningen bl.a.

- ansvara för löner, arvoden och andra ersättningar till arbetstagare och arvodesberättigade hos riksdagens nämnder
- svara för de utbetalningar som följer av beslut av riksdagens nämndmyndigheter, om kostnaderna ska belasta anslag som anvisats till förvaltningen
- utföra ekonomiadministrativa uppgifter för riksdagens nämndmyndigheter.

Enligt 7 a § samma lag ska Riksdagsförvaltningen träffa en överenskommelse med var och en av riksdagens nämndmyndigheter om förvaltningens kanslistöd till nämndmyndigheten.

En skriftlig överenskommelse om kanslistöd mellan Riksdagsförvaltningen och Partibidragsnämnden träffades den 7 maj 2015. Överenskommelsen förlängs automatiskt med ett kalenderår om inte en part säger upp den inom en viss tid. Överenskommelsen har inte sagts upp och gäller således fortfarande.

Partibidragsnämndens kostnader

Kostnaderna för nämndens verksamhet betalas från anslaget 2:2 Riksdagens förvaltningsanslag under utgiftsområde 1. Under verksamhetsåret uppgick kostnaderna för nämnden till 165 847 kronor, varav 161 301 kronor för ledamöter och personal, 332 kronor för representation samt 4 214 kronor för ordförandens resor. Kostnaderna för nämnden under verksamhetsåret 2017 uppgick till 169 807 kronor, varav 163 660 kronor för ledamöter och personal, 400 kronor för representation samt 5 747 kronor för ordförandens resor.

Remisser m.m.

I början av 2018 uppmärksammades Partibidragsnämnden på att anslaget 6:5 Stöd till politiska partier hade minskats för budgetåret 2018 från 172 200 000 kronor till 166 950 000 kronor utan att beloppen i lagen om statligt stöd till politiska partier hade ändrats. Minskningen av anslaget gjordes dessutom efter det att Partibidragsnämnden hade beslutat om stöd för perioden den 15 oktober 2017–14 oktober 2018. Detta medförde en ändring av lagen om statligt stöd till politiska partier som beslutades av riksdagen den 28 juni 2018 med ikraftträdande den 15 oktober 2018 (se SFS-nr ovan). Partibidragsnämnden deltog i beredningen av denna lagändring.

Partibidragsnämnden lämnade den 3 september 2018 ett remissyttrande till Kulturdepartementet över promemorian Långsiktigt stöd till det civila samhället (Ds 2018:13).

Den 7 september 2018 lämnade Partibidragdsnämnden ett remissyttrande till Riksdagsförvaltningen över promemorian En ny lag om säkerhetsskydd i riksdagen och dess myndigheter (dnr 2058-2017/18).

Övrigt

Nämnden har under året besvarat frågor från allmänheten och från journalister. Nämnden har också vid flera tillfällen besvarat förfrågningar om utlämnande av allmänna handlingar och lämnat ut sådana.

I juli 2018 inkom till nämnden s.k. scientologimaterial från en person. Materialet begärdes därefter ut vid flera tillfällen, men samtliga framställningar om att få ta del av materialet avslogs. Detta skedde genom beslut den 8 augusti, 7 september, 26 och 27 november 2018 samt den 16 januari 2019. Beslutet från den 7 september 2018 överklagades till Högsta förvaltningsdomstolen (HFD), som meddelade dom i målet den 22 november 2018 (mål nr 4983-18). HFD avslog överklagandet. Besluten från den 26 och 27 november 2018 samt den 16 januari 2019 har också överklagats, men HFD har ännu inte prövat överklagandena. De nämnda ärendena om utlämnande av allmänna handlingar m.m. har varit mycket tidskrävande.

